

Llythrennedd Deunyddiau enghreifftiol

Darllen er gwybodaeth/Ysgrifennu er gwybodaeth Blwyddyn 3: Lloches Anderson

Agweddau o'r fframwaith sydd yn cael eu henghreiffio

Darllen er gwybodaeth

Mae dysgwyr yn gallu:

- defnyddio gwybodaeth o destunau yn eu disgrifiad o'r topig drwy drefnu neu ad-drefnu'r wybodaeth
- cymryd diddordeb mewn gwybodaeth y tu hwnt i brofiad personol.

Ysgrifennu er gwybodaeth

Mae dysgwyr yn gallu:

- ystyried y pwrpas a'r darlennydd wrth ysgrifennu gan ddewis geiriau priodol
- cynnwys manylion, gwybodaeth neu sylwadau perthnasol yn eu gwaith ysgrifennu
- defnyddio gwybodaeth weledol os yw'n berthnasol, e.e. *diagramau, darluniau sy'n gysylltiedig â gwybodaeth ysgrifenedig*
- defnyddio iaith sy'n briodol ar gyfer ysgrifennu, gan ddechrau cynnwys Cymraeg safonol pan fo'n berthnasol
- defnyddio geirfa sy'n gysylltiedig â'r topig neu â chyd-destun y pwnc
- cynhyrchu llawysgrifen ddarllenadwy a chyflwyno'u gwaith mewn modd priodol
- cychwyn brawddegau mewn amrywiaeth o ffyrdd gan gynnwys geiriau trefnu, e.e. *nesaf, yna*
- defnyddio atalnod llawn, gofynnod, ebychnod a choma mewn rhestr
- sillafu geiriau yn cynnwys llythrennau dwbl yn gywir, e.e. *fferm, cerdded*
- sillafu geiriau yn cynnwys y/u/i yn gynyddol gywir, e.e. *fyny a mynd*
- sillafu holl eiriau amledd uchel yn gywir.

Tystiolaeth

Dyma sut gafodd Loches Anderson ei adeiladu.

Metal oedd e. Gynta roedd rhaid torri twll yn y adeladu e. Wedyn llenwi prid nol a bydda rhai pobl yn plannu llyisiau ar ben y Loches. Dim ond lle i 6 o bobl oedd na. Dyma fath o bethau y bydden nhw'n ei gadel yn y gysgodfan: blanced, llyfr, bwyd, dŵr, bwced, kannwyll fel golau fach, tedi falle. Byddau'n costi £7 ond i bobloedd dim yn enill £250 pob blwyddyn am dim.

Llythrennedd Deunyddiau enghreifftiol

Ysgrifennu er gwybodaeth Blwyddyn 3: Rysait

Agweddau o'r fframwaith sydd yn cael eu henghreiffio

Mae dysgwyr yn gallu:

- ystyried y pwrpas a'r darlennydd wrth ysgrifennu gan ddewis geiriau priodol
- cynnwys manylion, gwybodaeth neu sylwadau perthnasol yn eu gwaith ysgrifennu
- defnyddio prif nodweddion ffurfiau ysgrifennu yn briodol, e.e. *cyswllt â'r ddogfen arweiniol*
- cyflwyno dilyniant clir
- defnyddio iaith sy'n briodol ar gyfer ysgrifennu, gan ddechrau cynnwys Cymraeg safonol pan fo'n berthnasol
- defnyddio geirfa sy'n gysylltiedig â'r topig neu â chyd-destun y pwnc
- cynhyrchu llawysgrifen ddarllenadwy a chyflwyno'u gwaith mewn modd priodol
- defnyddio amrywiaeth o gysyllteiriau sy'n cyfleu achos a chanlyniad, e.e. *achos, ar ôl*
- ysgrifennu brawddegau yn defnyddio nifer o ferfau'n gywir yn yr amser presennol, negyddol, gorffennol a chryno
- defnyddio atalnod llawn, gofynnod, ebychnod a choma mewn rhestr.

Llythrennedd Deunyddiau enghreifftiol

Ysgrifennu er gwybodaeth Blwyddyn 3: Aberaeron

Agweddau o'r fframwaith sydd yn cael eu henghreiffio

Mae dysgwyr yn gallu:

- ystyried y pwrpas a'r darlennydd wrth ysgrifennu gan ddewis geiriau priodol
- cynnwys manylion, gwybodaeth neu sylwadau perthnasol yn eu gwaith ysgrifennu
- defnyddio prif nodweddion ffurfiau ysgrifennu yn briodol, e.e. *cyswllt â'r ddogfen arweiniol*
- ysgrifennu cyflwyniad, datblygu cyfres o syniadau a diweddglo
- cyflwyno dilyniant clir
- defnyddio gwybodaeth weledol os yw'n berthnasol, e.e. *diagramau, darluniau sy'n gysylltiedig â gwybodaeth ysgrifenedig*
- defnyddio iaith sy'n briodol ar gyfer ysgrifennu, gan ddechrau cynnwys Cymraeg safonol pan fo'n berthnasol
- defnyddio geirfa sy'n gysylltiedig â'r topig neu â chyd-destun y pwnc
- cynhyrchu llawysgrifen ddarllenadwy a chyflwyno'u gwaith mewn modd priodol
- ysgrifennu brawddegau yn defnyddio nifer o ferfau yn gywir yn yr amser presennol, negyddol, gorffennol a chryno
- defnyddio atalnod llawn, gofynnod, ebychnod a choma mewn rhestr
- sillafu rhai ffurfiau lluosog
- dechrau sillafu rhai geiriau sy'n swnio'n debyg ond eu sillafu'n wahanol, e.e. *ti, tŷ a tu*
- sillafu geiriau sy'n cynnwys llythrennau dwbl yn gywir, e.e. *fferm, cerdded*
- sillafu geiriau yn cynnwys y/u/i yn gynyddol gywir, e.e. *fyny a mynd*
- sillafu holl eiriau amledd uchel yn gywir.

Llythrennedd
Deunyddiau enghreifftiol

Tystiolaeth

Aberaeron

Ddoe, fe aethon ni i Aberaeron. Fe welais i pob math o pelhaus fel cerrig gloi.

Dyma fy hoff ganreg gloi mae hen wych. Mae llawer o gerrig gloi gwahanol i'w gael. Hefyd fe welais i llawer o Quoins ar y tai. Roedd hyd yn oed rhai gyda

patymau arno nhw. Roedd nhw'n bert iawn. Yn 1807 fe adeiladodd William Green harbwr Aberaeron. Roedd yna 3 iard i adeiladu llongau. Y prif adeiladwy'r oedd Teulu John Harries. Dyma rhai o'r llongau adeiladodd nhw, Alton Vale, Madona, cadwgan, Arica, Andes a

Active a llawer mwy.

✓ Da.

Roedd rhai o'r tai wedi cael eu henwio

ar ôl llong. Roedd Stryd o tai o'r enw Myrachdyg Row ond oedd pobl yn galw ein Bedlam Baracks Oherwydd oedd e mor

Llythrennedd
Deunyddiau enghreifftiol

Roedd yna patrwm ar y tai. y
patrwm oedd tŷ mawr ar y ochre y lledyn
tai bach ar tŷ mwyaf yn y canol.

Ardderchog